

UM_NM_I_PS14

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- „Nástup tištěných publikací ovlivnil jen jednu oblast kulturní komunikace – distribuci médií.
- V případě fotografie její nástup ovlivnil jen jeden typ kulturní komunikace – statické obrazy.
- **Počítačová revoluce však ovlivnila všechny oblasti komunikace, včetně akvizice, manipulace, uchování a distribuce.** Ovlivnila také různé druhy médií: text, statické obrazy, pohyblivé obrazy, zvuk i prostorové konstrukce.“(Manovich, Language, s. 43)
- Nová média jako průnik dvou historických trajektorií:

a) komputace a b) technických médií.

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- **1830***
- **Charles Babbage: „Analytický stroj“ (1837)**
- **Alan M. Turing: „Turingův stroj“ (1936)**
- **Louis-Jacques-Mandé Daguerre: „daguerrotypie“ (1839)**
- **Henry Fox Talbot: „kalotypie“ (1841)**
- **Chronologie vývoje fotografie:**
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Chronologie_fotografie
- **Vývoj počítačů:**
- http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_po%C4%8D%C3%ADta%C4%8D%C5%AF

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- **1830***
- **1804: programovatelný tkalcovský stav** – děrovací štítky - **Josepha Marie Jacquarda** inspiroval Charlese Babbage při návrhu „Analytického stroje“:
- *„analytický stroj splétá algebraické vzorce tak, jako Jacquardův stav splétá květiny a listy.“ Ada Lovelace*
- *„automatické počítače produkovaly dříve obrazy než zpracovávaly čísla“ (LM, Language, s. 45).*

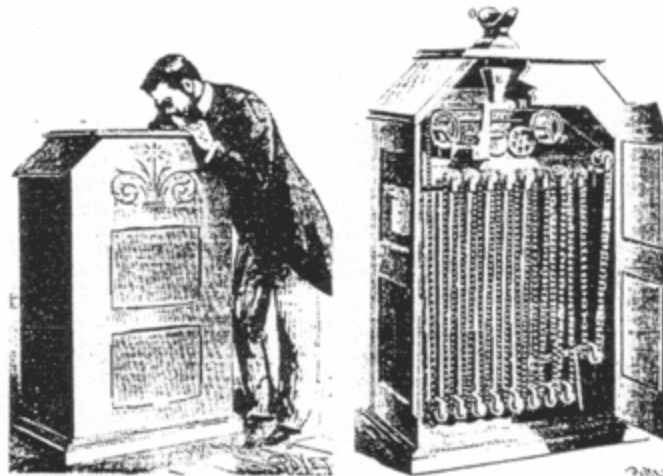
Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- **1830***
- **Počítače a technická média jako výraz/podmínka moderní společnosti:**
- A) Potřeba šíření stejných textů, obrazů, zvuků – jako záruka sdílených ideologických přesvědčení. – média: fotografie, film, tisk, rádio, televize.
- B) Potřeba zaznamenávat data narození, data o zaměstnanosti, využívání zdravotnictví, policejní evidence zločinců. – počítače.
- **Shrnutí:** „*masmédia a zpracování dat pomocí počítačů jsou komplementární technologie moderní masové společnosti,*“ (...) *Jsou podmínkou masové společnosti.*“(LM, Language, s. 46).

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- **1890**
- **Film**
- **1893** – vzniklo 1. filmové studio **T.A. Edison**: *Black Mary* – začalo produkovat 20-ti sekundové snímky, které byly předváděny ve speciálních *Kinetoskop salónech*.
- (1890: kinetograf, 1891: kinetoskop)
- **1895** – bratři **Lumiérové** představili svůj vynález: *Cinématographie* kameru/promítačku.

- Kinetoskop: <http://www.youtube.com/watch?v=SRIjUYh3MEs>

- Krátké filmy T.A. Edisona: <http://www.youtube.com/watch?v=WmZ4VPmhAkw>

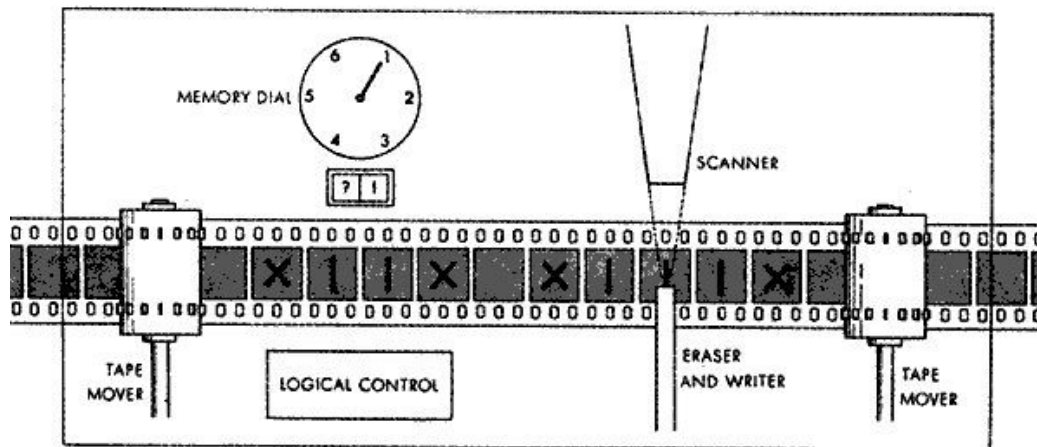
- Kinematograf bratří Lumiérů:
- http://www.youtube.com/watch?v=7Q_SgMvTO-o&feature=relmfu
- Krátké filmy bratří Lumiérů:
- <http://www.youtube.com/watch?v=4nj0vEO4Q6s&feature=related>

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- **1890**
- **Počítač**
- **1880:** *Kancelář pro sčítání lidu Spojených států amerických* pořídila elektrické tabulátory navržené **Hermanem Hollerithem**.
- **1911:** Hollerithova firma zaměřená na tabulační stroje (*Tabulation Machine copany*) se spojila se třemi firmami a vznikla „*Computing – Tabulating – Recording Copany*“.
- **1914** Thomas J. Watson jmenován ředitelem této nové firmy.
- **1924:** Obrat firmy se ztrojnásobil a Watson společnost přejmenoval na ***International Business Machines Corporation***, neboli **IBM**.

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- 20. století
- 1936: Alan M. Turing: *On Computable Numbers: Univerzální Turingův stroj.*
- <http://plato.stanford.edu/entries/turing-machine/>
- „Vypadalo to jako filmový projektor. Je to náhoda?“ (LM, Language)

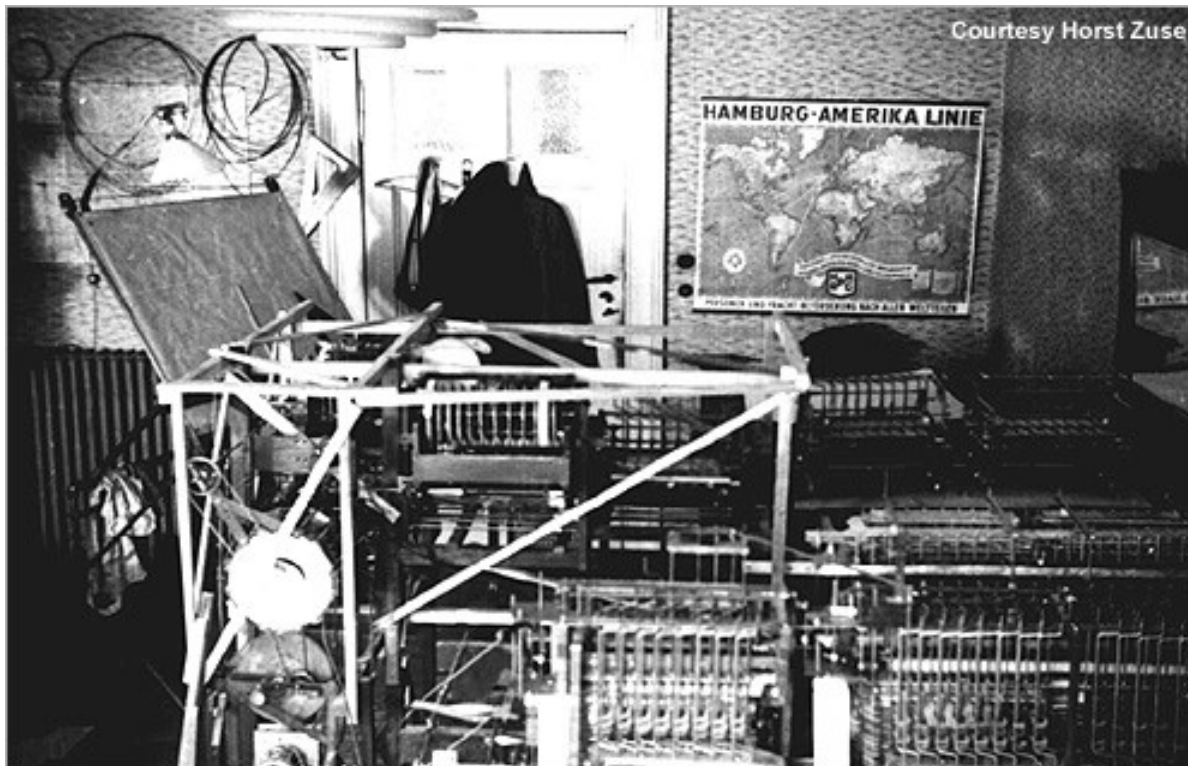

http://math2033.uark.edu/wiki/index.php/Turing_machine

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

Obraz „1936“: Počítač/pohyblivý obraz

- **Konrad Zuse: Z1:** 1. programovatelný mechanický počítač fungující na binárním elektronickém principu. Berlín: 1936 – 1938.

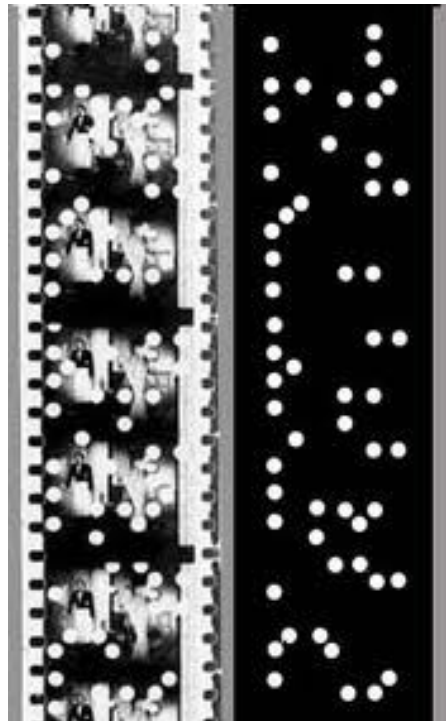

The original Z1 in Konrad's parent's living room circa 1938

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

Obraz „1936“: Počítač/pohyblivý obraz

- **Konrad Zuse: Z1:** 1. programovatelný mechanický počítač fungující na binárním elektronickém principu. Berlín: 1936 – 1938.
- *„technologický remake Oidipovského komplexu, syn vraždí svého otce“.* (LM, Language, s. 48).

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

Obraz „1936“: Počítač/pohyblivý obraz

Média / počítač.

Daguerrův daguerrotype / Babbageův Analytický stroj.

Cinématographie bratří Lumiérů / Hollerithův tabulátor.

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

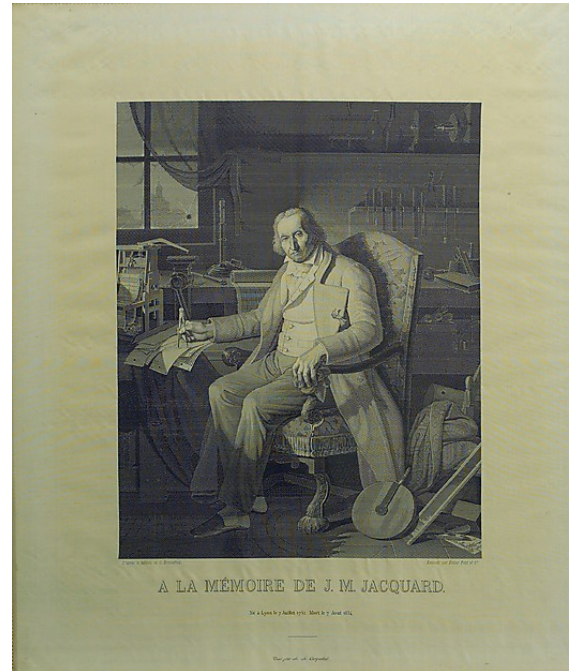
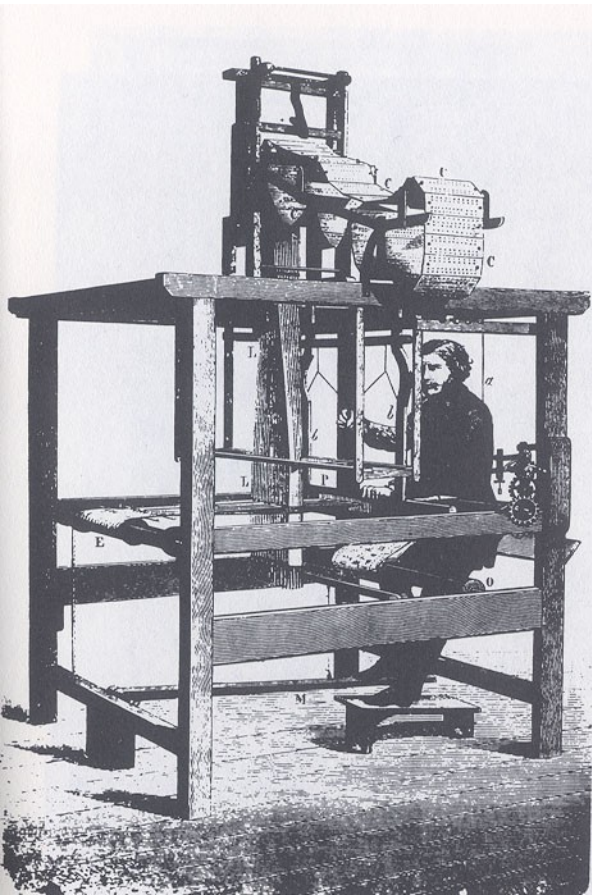
- Obr. 01:
- 1837
- **Talbot** seznámil **Babagge** se svojí „fotogenickou kresbou“ krajky.

Henry Fox Talbot: krajka, fotogram.

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- Obr. 01
- 1837 Fotografie – průmyslová krajka - počítač

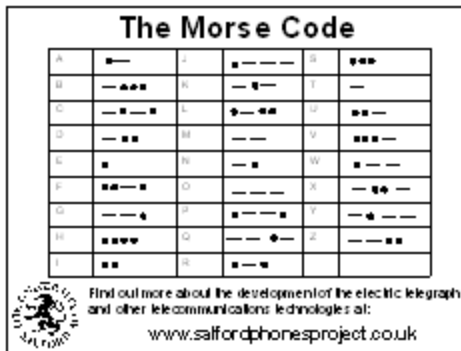
Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- **Obr. 02**
- **1838: Charles Wheatstone:** stereoskop.
- 1841: Wheatstone vytvořil stereoskopický portrét Ch. Babagge.
- Konvergence počítače a 3D virtuálního modelování.
- Stereo daguerreotyp.
- Stereoskop.

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- Obr. 03
- 1838: Samuel Morse: elektronický telegraf
- http://en.wikipedia.org/wiki/American_Morse_code
- <http://sirismm.si.edu/siahistory/imagedb/mah9158.jpg>
- <http://localcode.org/2012/05/richard-read-samuel-morse-painting-and-the-electrical-imaginary/>

www.learnmorsecode.com

A ·— **I** ·· **Q** — — ·— **Y** — — —
B — ··· **J** ·— ·— ·— **R** ·— · **Z** — — ··
C — ·— ·— **K** — ·— **S** ··· **Period** ·— ·— ·—
D — ·· **L** ···— **T** — **Comma** — — — —
E · **M** — — **U** ···— **?** ·····
F ···— ·— **N** — ·— **V** ···— **/** ·····
G — ·— · **O** — — — **W** ·— ·— **@** ·— ·— ·—
H ···· **P** ·— ·— ·— **X** — ·— —

1 ·— ·— ·—
2 ·— ·— ·—
3 ···—
4 ···—
5 ····
6 ····
7 ····
8 ····
9 ····
0 — — — —

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- **Shrnutí:**
- **Lev Manovich: Historie nových médií jako „zrychlený film“.**
- **Geoffrey Batchen: Nová média jako „zviditelnění elektřiny“.**

Jak zkoumat „komputerizaci kultury jako celek“? Genealogie nových médií

- **Shrnutí:**

Nová média jako film:

- 1. Film = nejvýznamnější kulturní forma 20. století / Nová média aspirují na stejnou pozici ve 21. století. Tzn. navazují na filmovost a rozvíjejí její principy.**
- 2. Film = časové multimédium 20. století / Nová média = časové multimédium 21. století.**
- 3. Film = odkazuje k celé historii moderní vizuální kultury (tzn. navázat na film znamená navázat na tuto tradici).**
- 4. Film = technologická kulturní forma 20. stol. / Nová média = technologická kulturní forma 21. stol.**

„Pokud studujeme nová média z hlediska jejich možností reprezentace a užití již existujících technik reprezentace, je film významnější než jiná um. média.“ (LM)